

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
«КОНФЛІКТОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ ПЕРЕГОВОРІВ»

Підготовки	галузі знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальності		291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Освітньо-професійної програми		Міжнародна інформація та суспільні комунікації

Силабус розроблено на основі Програми нормативно навчальної дисциплін «Конфліктологія та теорія переговорів», Стандарту вищої освіти України для бакалаврів спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

Розробник: д. політ. н., проф. Тихомирова Є.Б.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 2 від 8 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри: (Карпчук Н.П.)

СИЛАБУС

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ	Конфліктологія та теорія переговорів
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Факультет міжнародних відносин
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	II семестр 2020/ 2021 (навчальний рік)
ВИКЛАДАЧ	Тихомирова Євгенія Борисівна, доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу
КОНТАКТНІ ДАНІ	номер мобільного зв'язку - 0504350123, електронна адреса - teb53@ukr.net; Yevgenia.Tyhomirova@vnu.edu.ua
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	(лекції, семінарські заняття)
КРЕДИТИ ECTS	5
ФОРМА КОНТРОЛЮ	Види контролю: поточний (усне опитування, тестування, рішення практичних задач за кожну правильну відповідь, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, діловій грі), рубіжний (модульний контроль 1,2), підсумковий (залік). Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, виконання досліджень, підготовку наукових публікацій тощо.
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За об'єктивних причин навчання може відбуватися в онлайн-режимі. Оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах. Відпрацьовані теми, пропущені без поважних причин, оцінюються нижчим балом. Сам факт відвідування лекцій та семінарів фіксується, але не оцінюється. Оцінюється виключно робота, яку студенти виконують на заняттях. Крім того, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Відпрацювання здійснюється шляхом усних відповідей за темою заняття. Відпрацювання «оптом» в кінці семестру не приймаються. В кінці семестру дозволяється написати модульну роботу, які були пропущені з поважних причин. Здобувачі вищої освіти, які в продовж семестру набрали 90-100, отримують відмінну залікову оцінку автоматично. Здобувачам

	вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	Метою курсу є оволодіння студентами певною системою знань щодо конфлікту та конфліктної взаємодії і формування вміння використовувати їх на практиці.

ЕФЕКТИ НАВЧАННЯ

	Ефекти	Відповідний код критерію
Компетенції	Послідовний розгляд ключових для освоєння предмета тем, усвідомлення місця й ролі конфліктології в суспільстві; ознайомлення з найважливішими теоретичними розробками, експериментальними і прикладними дослідженнями вітчизняних та зарубіжних конфліктологів, а також методами їх використання в міжнародних відносинах; підвищення рівня конфліктологічної компетентності майбутніх міжнародників за допомогою набуття спеціальної підготовки у галузі управління конфліктами різних рівнів; озброєння ефективними структурними методами та стилями.	ЗК 1- ЗК 13; СК 1 – СК 13
Вміння	аналізувати причини виникнення конфліктів, аналізувати структуру конфліктних ситуацій, шукати шляхи виходу з них; управління конфліктами відповідно до конкретної ситуації; оволодіння сучасними методиками передбачення та попередження власне конфліктів	ЗК 1- ЗК 13; СК 1 – СК 13
Знання	Ефекти	Відповідний код критерію
	статус та значення конфліктології в сучасному суспільстві, особливості конфлікту як соціального явища, механізм виникнення конфлікту, статичну та динамічну характеристики соціальних конфліктів, конфлікт як форму поведінки, шляхи запобігання, регулювання та розв'язання конфліктів, особливості переговорного процесу та основні характеристики, стратегію і тактику переговорів, посередництво в конфлікті та переговорному процесі, переговорну культуру та її формування, критерії типологізації конфліктів, специфіку окремих типів конфліктів особливості здійснення комунікацій з громадськістю в середині організації, політичній сфері, міжнародних відносинах, кризових ситуаціях. Знати особливості взаємодії міжнародної громадськості з різними міжнародними акторами, особливості PR-забезпечення міжнародної діяльності держав, особливості PR-забезпечення діяльності міжнародних організацій (ООН, НАТО, ЄС тощо), особливості PR-забезпечення діяльності ТНК, особливості	ЗК 1- ЗК 13; СК 1 – СК 13

PR-підтримки європейської інтеграції України, роль Інтернет в системі міжнародного піару, значення лобізму як чинника міжнародного піару

ОПИС КУРСУ КУРС ПОДІЛЕНИЙ НА 8 ТЕМ ПРОТЯГОМ СЕМЕСТРУ

No	ТЕМИ
1.	Статус та значення конфліктології в сучасному суспільстві. Конфлікт як соціальний феномен.
2.	Механізм виникнення конфлікту. Конфлікт як форма поведінки
3.	Проблема регулювання та розв'язання конфліктів
4.	Переговорний процес та його основні характеристики. Стратегія та тактика переговорів
5.	Посередництво в конфлікті та в переговорах
6.	Проблеми типологізації конфліктів. Внутріособистісні, міжособистісні конфлікти та групові конфлікти.
7.	Масові конфлікти в сучасному суспільстві. Політичні конфлікти
8.	Міжнародні конфлікти

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Буртовая Е.В. Конфликтология. Учебное пособие., 2002 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vusnet.ru/biblio/>
2. Прикладная конфликтология. Хрестоматия / Сост. К.Сельченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yurpsy.by.ru/biblio/konflikt/konflikt.htm>
3. В.М. Степаненкова "Борьба всех за всех": теория конфликта Георга Зиммеля. // Сельченко К. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nir.ru/socio/scipubl/sj/sj3-4-99step.html>
4. Л.А.Козер Функции социального конфликта [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/kozer.html>
5. Общая и прикладная политология: Учебное пособие. / Под общей редакцией В.И. Жукова, Б.И. Краснова. – М.: МГСУ; Изд-во "Союз", 1997. – 992 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://grachev62.narod.ru/Krasnov/contents.htm>
6. Ольшанский Д.В. Основы политической психологии. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.vusnet.ru/biblio/archive/olshanskiy_political_pshihilyg_bases/
7. Gevork Ter-Gabrielian „Strategies in "Ethnic" Conflict” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cwis.org/fwj/41/ethnic.html>
8. Гриняев С.Н. Информационная война: история, день сегодняшней и перспектива. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agentura.ru/equipment/psih/info/war/>
9. Степанова Е. А. Военно-гражданские отношения в операциях невоенного типа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://militera.lib.ru/research/stepanova_ea/index.html
10. Пастернак Э.П. Политика умиротворения и вооруженные силы [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.globalaffairs.ru/numbers/10/3224.html>

ОБОВ'ЯЗКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов.3-е изд. – СПб.,
2. 2007. – 496с.
3. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб., Питер, 2004. – 484 с.
4. Дарендорф, Р. Элементы теории социального конфликта / Р. Дарендорф // Социологические исследования. – 1994. – №5. – С. 142 – 147.
5. Лебедева М.М. Политическое урегулирование конфликтов: Подходы, решения, технологии:

Учеб. пособ. – М.: Аспект-Пресс, 1999. – 271 с.

- б. Тихомирова Є. Б. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник для студ. вищих навч. закл. / Є. Б. Тихомирова, С. Р.Постоловський. – Суми : Університетська книга, 2008. – 240 с

МЕТОДИ РОБОТИ ТА НАВАНТАЖЕННЯ для малокомплектної групи

ECTS кредити	Кількість годин
Загальне навантаження (годин)	150 год.
Лекції	16 год.
Семінарські заняття	14 год.
Консультації	8 год.
Самостійна робота студента	80
читання літератури для занять	12
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	6
проведення досліджень (реферат, ІНДЗ)	8
проекування інструменту дослідження	4
аналіз та інтерпретація даних	8
виконання доручень та виконання домашніх завдань	10
групова робота поза класом	10
міжсеместрові контрольні роботи	6
підготовка доповіді / презентації	8
підсумковий іспит	8